

క్షంసగితం

||| యాంశక్రొత్తి

గ్రామంలో పేదమోసిముఠా
 నబు చేసేను. డిశంశా
 అట్టుడికిపోయిన ఖాసీచేసేను
 కనిసా ఓ యమె యల్ ఏ
 నైనా బాగుండిపోను. ఏ చచ్చు
 పీనుగో నా బదులు కోర్టులో
 ముద్దాయిగా నిలబడుండేవాడు

మరి నిజం దాగలేదు సాక్ష్యం
 నా పీదలమొయ్యా దిగుసుకు
 పోయింది. తెల్లవారితే తీర్పు
 చెబుతారు రేపో మ-పో వన్నె
 లాగా ఉరి తీస్తేస్తారు.

ఇంతకీ అనలేం జరిగిందంటే

నిజం జయిస్తుందని కోర్టు గోడలు
 నీతులు వాటుతున్నాయి కాకి బంగారం

చెక్కిన పూర్ణ కుంభం, ధర్మ చక్రం జడ్డి గారి కుర్చీ వెనక జిగి జిగేల్మంటూ న్యాయం జరుగుతుంది పరవాలేదని భరోసా యిస్తున్నాయి. అంతా నిజం తప్ప అబద్ధం చెప్పనని దేవుని యెదుట ప్రమాణం చేసి మరీ చెబుతున్నాడు సాక్షి.

“సిత్తం.... ఆ రోజు సాయంతరం పట్టణంలో పన్ను సూసుకుని.... నాలుగు రోడ్ల జంకనకాడ ఒకేల్లో కాపీ టిపిసీ పుచ్చు కుని.... నేనూ మాయబ్బాయి....”

మీసాలు దువ్వుకుంటున్నాడు పెద రాజు.

“మీ అబ్బాయి.... అంటే?” పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు మధ్యలో నసిగేరు.

“మాయబ్బాయే.... ననిపోయిన మున సబు రాజుగారు.” నమాధానం చెప్పి మళ్ళి ప్రారంభిస్తున్నాడు పెదరాజు.

“మీ అబ్బాయి.... ఆ.... మీరూ.... అంటేనా?” అర్ధాంతరంగా ఏదో అందించ బోయి నానుస్తున్నారు ప్రాసిక్యూటరు.

“దబీజ్ టూ మచ్.... ఐ అబ్జెక్ట్ టూ దబ్ క్వశ్చన్” మా వకీలుగారు లేచేరు.

“సాక్షినే చెప్ప నివ్వండి ప్రా్సిక్యూటరుగారూ.... తమకెందుకా శ్రమ?” కథ అందించడం మంచిది కాదని మెత్తగా మందలించారు జడ్జి.

ఈ తర్జన భర్జనలలో మరిచిపోయింది గుర్తుకొచ్చి—

“ఆ.... ఆ.... మా తమ్ముడు పెసి డెంటుగారో?... ఆరూ మాతోనే వస్తాడు.” సద్దుకున్నాడు సాక్షి పెదరాజు.

“చూసేరా ప్రాసిక్యూటరుగారూ.... అలా మాట మాటా అందించకండి మరీ: చెప్పించుకోడం అంత బాగుండదు.” అని మర్యాదగా అంటూనే “ఐ డోన్ట్ ఎ లవ్ నచ్ థింగ్స్.” అని బిగుసుగు పోయేరు జడ్జి.

“ప్రెసిడెంటుగారూ సాక్షి అన్న దమ్ములే కదా?... అది కాదనలేదే మద్దాయి.” అతి అమాయకంగా మొహం పెట్టేరు ప్రాసిక్యూటరుగారు.

“గడుస్తనంగా తప్పకోకండి సార్: బంధుత్వం గురించి కాదు తగువు. ప్రెసిడెంటూ సాక్షి ఖాసీ జరిగిన రోజు పట్టణం నుండి కలిసి తిరిగొచ్చేరా లేదా అన్నది తేలాలి. ఆ విషయం మద్దాయి ఒప్పుకోడం లేదు. ఆది మీకూ తెలుసు.”

చిరాగ్గా మొహం ముడుచుకున్నారు జడ్జి.

ఎర్రగా, బొద్దుగా, ముగ్గిన ఏపిలు పండులా సిగనిగ లాడుతున్న సెషన్సు జడ్జి వుండుండి ఏదో ఆలోచిస్తూ బట్టతల తడుముకుంటున్నారు. ఆయన నెత్తిమీద తలవెంట్రికతో వేలాడదీసి పూగినలాడే దర్మభద్రం లేదు. రివ్వు రివ్వున తిరిగే పంకా వుంది. కళ్ళకి గంతలు లేవు.... ఖరీదైన కళ్ళజోడు కాపలా కాస్తోంది.

చేతిలో యెటూ ఒరగని త్రాసు లేదు—
 పీకలమొయ్యారక్తం నిండిన గునపం
 లాంటి కలం కోరాడుతోంది, చెరువు
 గట్టుమీద రెక్కలు దులుపుకునే నల్లబాతు
 లాగ అంత ఎత్తున కూర్చుని కోబూ
 గొనూ రెపరెప లాడించి నద్దుకుంటూ,
 తన తెలివి తేటలకి తనే మురిసిపోతూ
 'కెక్కెక్కె' అంటూ మాటి మాటికీ
 నవ్వేసుకుంటున్నారు ఆ న్యాయమూర్తి.

వెళ్ళన ఎండ కాస్తోంది. అంతలోనే
 మురికి మబ్బులు మూసుకొస్తున్నాయి.
 ఎండ....వాన-వెలుగు....నీడ—పొగ...
 మినుకు మినుకు పొద్దు....మడతలు
 ముసురుకుంటున్న మంచు తెరలు-అంతా
 మసగ మసగ—నా కళ్ళ చికట్లు కమ్ము
 తున్నాయి. మూడుతలల నాగుల్లగ, అవి
 చాచే నాల్కొల్లగ, భగ్గు భగ్గుమని మండి
 మెలికలు తిరిగే త్రిశూలాల్లాగ నా బుర్రలో
 మెరుపులు మెరుస్తున్నాయి. నా గుండెల్లో
 పిడుగులు పడుతున్నాయి. గళ్ళ గళ్ళ
 వలలా సాక్ష్యం అల్లుకు పోతోంది. నా
 పీకకి ఉచ్చులు బిగుసుకు పోతున్నాయి.
 నా మనసు మూలుగుతోంది. నా నోరు
 పెగలడం లేదు.

“కాపీ టిపిసీ పుచ్చుకున్నాం....”
 మీసాలు సాపు చేసుకుంటూ పెదరాజు
 మళ్ళీ మొదలు పెట్టేడు.

“అది సరేనండి రాజుగారూ. తమరు
 కాపీ టిపిసీ పుచ్చుకున్నారైంది. తరవాతేం

జరిగిందో చెప్పండి?” పుల్ల విరిచినట్టు
 అదమాయిచేరు జడ్డి.

“సిత్తం గిత్తం....” చిన్నబుచ్చు
 కున్నాడు పెదరాజు. మెడలో మెలతబడ్డ
 మొగిలి నాగులాంటి జరీ కండునా నవ
 రించుకుంటూ బోసులో కిరకిర చుట్టు
 కుని—

“నేనూ, మా తమ్ముడుగారూ, మా
 సినబాబూ, అదే ముననబు రాజూ అంతా
 కలిసి నాలుగు రోడ్ల జం కృసుకాడ
 చేరినాం.... నేరీ.... నీకటడి పోతందనీ....
 సైకిల్లెక్కి మా గ్రేమం కేసీ బయ
 లెల్లినాం.... ఊల్లో బోగట్టాలూ, పంచాయి
 తీలూ, ఎలకృన్లూ, అందులో యీ
 ముద్దాయిగాడు ఆడిన నాటకాలూ.... అన్ని
 కబుర్లూ మా తమ్ముడుగారు సెబెతా
 వుంచే-ఊకెట్టుకుంటూ తాపీగా తొక్కు
 కుంటూ ఎల్లన్నాం.”

“అసలు విషయానికి రండి.... తాపీగా
 సైకిలు రెండు గంటలు తొక్కుంటారు.
 అంతసేపూ చెబుతారా?” వెటకారంగా
 నవ్వుతూ చేతిరుమాలు తీసి బట్ట తలమీద
 ఆతి సున్నితంగా ఒత్తుకున్నారు జడ్డి.

“సిత్తం సిత్తం.... మనివి సేస్తా!”
 అవి కంగారు పడి “సినబాబు వయసులో
 పున్నాడు గండా.... ఉడుకు రకతం....
 జాం జాం మని మా కన్న ముందు చాటి
 పోయినాడు.... సందెన్నిలి.... గుడ్డి గుడ్డిగా
 ఆస్తంది....” కుడిచేత్తో మీసాలు ఒత్తు
 కున్నాడు పెదరాజు.

“గుడ్డి వెన్నెలా?... ఆ రోజు తిథి విఠో....” అన్నారు జడ్డి.

“శుద్ధ పంచమి.... ఎనిమిదిన్నరా తొమ్మిది గంటలదాకా వెన్నెలుంటుంది.” పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు గుక్క తిప్పుకోకుండా గబగబా చెప్పేసేరు.

“మా సినబాబు మా కన్ను ముందు సాలా దూరం ఎలిపోయినాడు. సూపుకి ఆన్లెదు. ఏటి గట్టు దాటిపోయింటున్నాడు. రెండుచూపు పల్లాంగులుంటుంది గట్టు. ఇంతలో....”

“ఆఁ ఇంతలో.... ఏం జరిగింది?” ప్రాసిక్యూటరుగారు అందుకున్నారు.

“అమ్మో సంపేసినాడు.... సంపేసినాడు అని పొలికేక యినబడింది.”

“ఎవరినా కేక?”

“మా సినబాబుదే! మా గుండి బేజారై పోయింది.... దారి బాగులేదు. గతకలు... గతకలు.... తటాల్లు సైకిల్ కక్కడొగ్గేసి ఏటికేసి పరిగెట్టినాం.... గట్టెక్కి బేటరీ లై చేసినాడు మా తమ్ముడుగారు.”

“ఏం చూసేరు?”

“మా సినబాబుని ముద్దాయి ఏటిసలోంచి యాడిసికెలి పోతన్నాడు.”

“అప్పుడేం చేసేరు?”

“సీకేం పొయ్యికాలం వచ్చిందిరా మొటియా ఎదవా.... ఆగరా ఆగు.... అని

బిగ్గరగా కేకలేసుకుంటూ నేనూ, తమ్ముడు గారూ అయ్యేపు తరువు కెల్లినాం.... మమ్మల్ని సూసీ సూడంగానే సినబాబు నొగ్గీసి పొలం గట్లంట పారిపోయినాడు!” అని నావేపు అక్కసంతా వెళ్ళగక్కతూ చెయ్యి చాపి చూపించి.

“తీరా ఎల్లి సూస్తే.... యింకేటుంది; సినబాబు నచ్చి పడున్నాడు. మెడ మీదా-గుండెల మీదా కత్తి పోట్లు... రకతం మడుగు.... నా కొడుకుని పొట్ట నెట్టు కున్నాడు.... దురమాకగ పెదవ!” అని కళ్ళొత్తుకున్నాడు పెదరాజు.

అదే కథ చెప్పేడు ప్రెసిడెంటు రాజును. చిలవలూ పలవలూ అల్లి చూడండి కల్పించి చెప్పేస్తుంటే నా మనస్సు కుతకుత లాడిపోయింది....

“అబద్ధం.... పచ్చి అబద్ధం!” అని చెప్పాలని నా గుండె తెల్లడిల్లిపోయింది. యమ దూతల్లాగ జవాన్లు బాకులు తొడిగిన తుపాకీలు పట్టుకుని అటూ యిటూ నిలబడ్డారు. ఏం చెబితే ఏం ముంచుకొస్తుందో- అనుమానంలో నా నోరు మూతబడి పోయింది. మాటలు గొంతుకలోనే మణిగి పోయేయి. నల్లమందు మింగిన సింహం లాగ కటకటాల బోనులో మత్తుగా గాంధ్రుడున్నాను. కాని ఆ గర్జన నాకే వినబడింది.

మునసబు రాజుని నేనే చంపేను. అలా యిలా కాదు. చెబుతా వినండి.

ఆ రోజు సాయంత్రం ఆయిదు గంటల వేళప్పుడు కాలవలో మోదగట్టి చెరుకు తోటకి నీరు మళ్ళించుకుందామని ఊళ్ళోంచి బయల్దేరేను. తెల్లారితే భోగి పండగ. వీధి అరుగుమీద వ్రెసిడెంటు రాజు, సర్పంచీ, నామీద సాక్ష్యం చెప్పిన పెదరాజు, నడిమంతరంగా నాలుగు రాళ్ళు చేరి ఊళ్ళో మోతుబరులై పోయిన వాళ్ళు అంతా చేరి పేకాడుకుంటున్నారు. గేసు లైటులో కిరసనాయిపోసి, గాలికొట్టి వెలిగించడానికి సిద్ధం చేస్తున్నాడు పాలి కాపు. నామానాన నేను ఏటి జాలమ్మపే నడుచుకుంటూ కాలవగట్టేక్కేను.

“సెమించండి బాబూ....నానలాంటి నానలాటి మడిసినిగాను” పశువులపాక లోంచి గంగి మాటలు వినబడుతున్నాయి.

“నువ్వెలాటి దానివో .... ఎవరెరగ రేపే?...నాయిడితో ఎల్లగాలేంది....నాతో రాదానికేపే?...ఆడిమీదా రంగేపే?”

“మా చునిసీబు మావ నన్ను తెచ్చు కున్నడు.”

“యీ రాజు నిన్ను ఎంచుకున్నడే.”

“యియ్యేం బుద్ధులండి....మీకంత సరదాగుంటే....మావే దొరికినావా?... సెబితే మీక్కాదూ? పెద్దిందోరు....మీకూ మాకూ సాపేటి?”

“సరదాకి పెద్దా సిన్నాయేపే?...నిన్ను నూస్తేనేశానమతోద్ది .... రాయే....మనసు పడి పిల్చినాను రాయే”

“నానాడి మడిసిని....ఆడినే నమ్ము కున్నను....నన్ను అన్నేయిం నెయ్యి కండి బాబ్బాబు....ఎల్లండి....ఎలిపోండి ....మీదికి రాకండి....చూమావమంచోడు కాడు.”

“అడికాడేటుంచే బూడివా....ఆడేజెడ తాడే నీకూ?...నాతో ఒచ్చియ్యే....సేరిలో లోగిలి కట్టిస్తనూ....రాణీలాగుండుగాని రాయే.”

“నాకెందికి బాబూ ...ఆలోగిల్లా బంగలాలూ....పెంటకుప్పల్లో మెసిలినోల్లం ....మమ్మల్నొగ్గిండి బాబూ....మాపాళ్లే యోమావేపడతాం.”

“మెల్లిగా సెబితే బిర్రబిగుస్తున్నావే.”

“బాబూ....బాబూ....మీకు దన్ను వెడతాను....నన్నొగ్గిండి బాబూ....మీది మీదికి రాకండి....నన్నంటుకోమాకండి. బాబూ బాబూ....అమ్మోయ్....అమ్మసచ్చి నోదా .... రచ్చించండి బాబో .... ఓరి మావో....ఆ ఆ....ము...మ్మా.... ఊఁ ఊఁ....” గావుకేకలేసి నోరు నొక్కేస్తున్నట్టు మాటరాక మూలిగింది గంగి.

తెల్లబోయి పాకవేపు పరుగెత్తేను కెప్పుమంది గంగి. నా నరాలు జిప్పు మన్నాయి. పిడికిలి బిగుసుకుంది. గట్టు మీంచి ఒక్క గంటేసి కళ్ళంలోకి దూకేను. చూరుకింద పంగి పాకలో జొరబడ్డాను. గుడ్లు తేలేసి, కొప్పుజారి మట్టిలో వెల్ల

కిలా పడుంది గంగి. మీదపడి ఒకచేత్తో నోరు నొక్కి. మరోచేత్తో రవిక చింపేస్తూ పోతరించిన ఆటోతులాగ కుమ్మేస్తున్నాడు మునసబురాజు. అరవలేక గిజగిజగించు కుంటూ కాళ్ళతో రాజుని తన్నబోతోంది గంగి. నా రక్తం వుడుకుపొందులెత్తింది ఆర్పెల్లకిందే రాజు సంగతి చెవిలో గూడు కట్టుకుని మరో తెగపోరింది గంగి.

కిందటి వేసంగిలో.... ఆ రాత్రి చాటు మాటుగా దాని గూడుచేరి గుప్పల్లా వెచ్చ బడుతున్నా. బయట వెన్నెల విరగ కాస్తోంది. గంగి కళ్ళలో వెలుగు ఒళ్ళు మరచి పుచ్చపువ్వులా విరగబూస్తోంది. గంగిది మాలగూడెం. అది నా ప్రాణం. నాకంటికి రంభ. ఒక్క ఓరచూపు చూస్తే చాలు నా మనసులో కోటి స్వర్గాలు చిందు లేనేవి. ఒక్కవంక నవ్వు నవ్వితే నా కళ్ళల్లో చుక్కలు తళుక్కుమనేవి. నాతో బాటే యెచిగి నాకోసం వేమినమినలాడింది గంగి.... పావురాలూ, పాలపిట్టలూ పొలం గట్ల మీద వయ్యారాలొలకబోనేవి. కాని గంగి నడిచొస్తుంటే చూసి సిగ్గుపడి ముడుచుకుపోయేవి. నా గంగి నవ్వితే ఏరు తుళ్ళివడేది. అలిగితే మబ్బులు కంగి పోయేయి. నా సర్వస్వం గంగి. నా గుండెల్లో కూరుకుపోతూ కువకువలాడి గుసగుసలాడుతోంది. మధ్య మధ్య....

“ఆ రాజుగోడు నామీద కన్నేసినాడు. ఎంతపోరినా యినిపించుకోవేట్రా మావా?

....నాకేవో బయం బయంగుంది.... ఏటి సేస్తాడో యేటోకసాయి సచ్చినోడు!.... ఆల్లకేటి?.... ఏటి సేసినా సెల్లుది.... నన్నె కక్కడికేనా తీసికెలిపోరా” అంటూ బెదిరి పోతోంది.

“ఏడిసేడు.... సావా బెదవ .... ఎన్ని గుండిలే అడికీ?.... నీ మీనమనసెయ్యెయ్యి నాడికీ.... నా నుండగానే.... నీ- జొలికీ రాడఁవే?.... బద్దెమీదేసి నరికెయ్యెనూ?” అని గంగిని దగ్గరకు లాక్కొని తల నిమురుతున్నాను.

మా మాట తీరే అంత. మాలో మేవు మాయాసలోపలు కాడుకోకుండా వుండ లేం. మనసుండబట్టదు.

. గుప్పపిట్టలా గుర్రుబుర్రుమంటూ నా ఒడిలో ముడుచుకు పోతోంది గంగి.

“గంగీ....” విన్నగొంతుకలాగుంది. తుళ్ళిపడ్డాం.

“గంగీ.... గంగీ.... తలుపు తియ్యే” తలుపు చప్పుడొతోంది.

మెల్లగా లేచి తడికలాగి చూసేను. నా భుజం మీనవంగి తొంగి చూస్తోంది గంగి. నన్ను చూసి గతుక్కుపడి పరుగులంకించుకున్నాడు మునసబురాజు. గంగివేపు తిరిగి కళ్ళెర్రజేసెను.

“సూసినావా సూసినావా.... యిందా కంతా నెతపోరినా నమ్మినావు కావు.... నానేపావఁపూ ఎరగను.... ఏట్రా! అలా సూ తన్నావా?.... నీ.... మొగోల్ల మను

లే యింత...నన్నున్నేయిం నెయ్యి
 ిరేమా(వా....నా మాట నమ్ము....నా
 కిటీ ఎరగను ...నిన్నే నమ్ముకున్నను”
 9ని బిక్కజచ్చిపోయి జాలి .జాలిగా
 క్కి బెక్కి ఏడ్చింది గంగి.

మంచి గంధంలాంటిది. మల్లెమ్మిగ్గ
 గాంటిది. మీదపడి ఘుమ ఘుమలాడింది.
 గనజల్లకి జడుసుకున్న కలపపువ్వుల్లాగ
 లజల్లా డేయిదాని కళ్ళు.

“ఎర్రముందా! నువ్వు కల్లకటం లేని
 గంగమ్మవే... బంకా బురదా నిన్నెందు
 ంటుకుంటయ్యే?” అని సందిట్లో బిగించి
 ప్కీరి చిక్కిరి చేసేసేను,

పులకించి సొమ్మసిలిపోయింది.కునుకు
 ప్టేసి ఒళ్లు తెలియకుండా పడుకున్నాం.
 సూటుమణిగి చీర చిటుక్కుమనడంలేదు.
 క్కూమారు గూడెం అంతా గొల్లమంది.
 కిరిన పశువుల మందలా చెల్లాచెదురై
 గందరూ ఆన్నివేపులా పరుగులెడు
 పన్నారు. ఉలికిపడి లేచేను. కళ్ళూ
 టక్కు మండిపోతున్నాయి. పొగమట్టే
 డింది. దగ్గు తెరలు వూపిరి సలపనివ్వ
 ంలేదు. కళ్ళు నులుపుకుని తలెత్తి
 హసేను. నడికొప్పు అంటుకుంది. చివు
 క్కూన లేచి గంగిని మోసుకుని బయట
 డ్దాను. నిద్రమత్తులో గంగి నామెడ
 బద చేలాడుతూ తూలిపోతోంది. మంటల
 కలుగులో గంగి నేనూ అందరికంటూ
 డిపోయాం. పావులతట్టు కసిగా నోళ్ళు

తెరిచినట్టు చిలికలు చీలికలుగా యెగబాకే
 ఆకాశాన్ని నాకేస్తున్నాయి మంటలు.
 ముననబురాజు తై నాతీలని తరిమితరిమి
 తిరిగొచ్చి గూడెం వాళ్ళు కుండలతో నీళ్ళు
 జల్లి మంటలార్పుతున్నారు. రావపగకి
 గూడెం గూడెం అంతా కాలినుసారి
 పోయింది. తాడూ దొంగరంలేని ముగ్గురు
 అనాడ ప్రాతల్ని మర్నాడు జతపరిచి కేసు
 బనాయింది పోలీసులకి అప్పజెప్పేడు మున
 నబురాజు. గంగిని గూడెం వెలేసింది.
 ఊరు తరిమికొట్టింది. ఆరోజు నుండి
 గంగి నా పశువుల పాకలోనే వుండి
 పోయింది. అప్పుడంత జరిగినా దాని
 మాటలు పట్టంకాకోలేదు. రాజు యింతకి
 తెగిస్తాడనుకోలేదు.

గుడ్లుతేరేసి స్పృహ తప్పి మట్టిలో
 పొద్దుతున్న గంగిని చూడగానే నాగుండె
 తరుక్కుపోయింది. ఆనాటి గూడెం
 మంటలు నా కళ్ళలో మళ్ళీ భగ్గు భగ్గు
 మన్నాయి. కండలు తిరిగి విరగబూవిన
 కోసు పువ్వుల్లాగ నిండు మనసులోంచి
 నాకోసం వుబికిన పాలపొంగులు పట్టుకుని
 నా కళ్ళముందే ఆబగా పిసికేస్తున్నాడు
 ముననబురాజు, నామల్లెమ్మిగ్గ నలిగి
 పచ్చడైపోయి పనరు కిక్కుతోంది నా
 మంచి గంధం మైలబడిపోయింది. నా
 ఒళ్ళంతా కంపరమెత్తిపోయింది. పొద్దు
 కూకుతోంది. బుక్కాగుండ జల్లి నట్టు
 దిక్కులన్నీ కందిపోయి బుగులు బుగులు
 మన్నాయి. ఏరు భగ్గుమంది. ఊరు భగ్గు

మంది. నాగుండె భగ్గుమంది. రప్పుమని
కోపం రాజుకుంది. సన్నేదో భూతం ఆవ
రించింది. నాకళ్లు చింతవిప్పుల్లా కణకణ
లాడి చిటపట పేలిపోయాయి. సర్రని
పెండిలోంచి చురక త్తిలాగేను. ఉరుము
లేని పిడుగులాగ మీదపడ్డాను. తెల్లబోయి
బెదిరిపోయి తప్పించుకోబోయి....

“ఇదిగో మునసబునాడుడూ. చూడు
నా మాటిను....తొందరపడకు....యిదిగో
యిను. మనం మనం. నాయుడూ .
నాయుడూ...” అంటూ ప్రాధేయపడుతూ
వంకదణ్ణాలు పెడుతున్నాడు మునసబు
రాజు.

నక్కజిత్తులు పన్నుబోయి, నా మొహం
చూసి గజగజలాడి పోయేడు. దప్పులు
వాయిస్తుంటే కుప్పిగెంతులేనే పీర్లపండగ
పులివేషంలాగ పకువుల పాకలో గిరికీలు
తిరిగి పిల్లి మొగ్గలేసేడు. వెంట తగుల్తూ
అడ్డంగా పడున్న గంగికాలు తగిలి కింద
వడిపోయేను. ఈలోగా రాజు తప్పించు
కుని ఏట్లోకి పారిపోయేడు. కుక్కని
తరిమినట్టు తరిమి యినకలో పడదోసి
ఆవురావురుమనే సింహంలాగ గుండెల
మీద కూర్చున్నాను.

“అంజకొడకా! నాబతుకు బుగ్గిసేసి
నావు సాల్లంట్రా?. నా గంగిమీదకే ఎగ
బడినావూ?. ఎన్ని గుండ్రిల్రా నీకూ!....
పొగరెక్కున్నావు . కొవ్వెక్కులాగే న్న
న్నను సావరా. నన్నుగాడిద కొడకా”
అని కసితీరా ఒకటి కాదు రెండు కాదు
చేతికొచ్చినన్ని పోట్లు పొడిచేను.

చివ్వు చివ్వున రక్తం చిమ్మింది.
తన్నని పైకితల్లు నా మొహం అంతా
ద్యేషంతో వులిమేసింది.

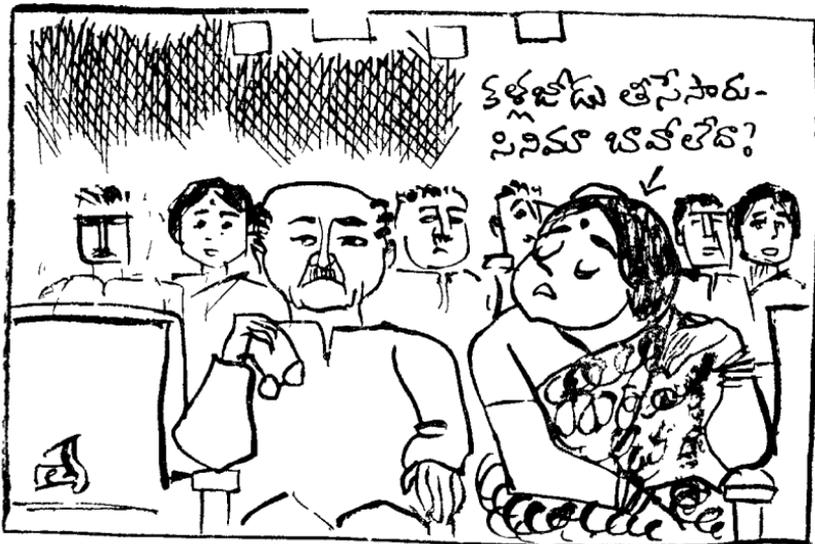
ఊరుని కాదని, అయిన వాళ్ళని కాదని
ఏరికోరి తెచ్చుకున్న నా గంగిని - నేను
చునసుపడ్డ గంగిని నా కళ్ళముందే చెరిచి
నందుకు కసా పిసా పొడిచేసేను. లేని
పోని నేరాలు మోపి నామీర కలకల్లుకి
అర్జిలు పెట్టించి, దొంగసాక్ష్యలు వలికించి
నా మునసబుగిరి వూడగొట్టించినందుకు
ఒకపోటు, అదికార్లని కతికించి ఆ మున
సబుగిరి అనే కాజేసినందుకు యింకో
పోటు, ఊళ్లో పోస్తుమాస్టరు వుద్యోగానికి
దరఖాస్తుపెడితే దానికీ అడ్డు తగిలి అదీ
కాజేసినందుకు మరోపోటు, బక్కచిక్కిన
వాళ్ళ కడుపు కొడుతున్నందుకు పోటు
మీద పోటు, ఒకటా రెండా వాళ్ళ దుర్మా
ర్గాలు? ఎన్నని చెప్పనూ .ఎన్నిసార్లు
పొడవను? చెయ్యి ఫీకిందాకా పొడిచేను.
నా రక్తదాహం తీరలేదు. నావగ చల్లార
లేదు. ఇనకలో పడున్నాడు రాజు. లేచి
కసితీరా కాళ్ళతో ఎడాపెడా తన్ని యాడ్చి
పారేశాను. అలిసిపోయి చేతులూ కాళ్ళూ
కడుక్కుంటూ ఏటిపాయలో మొహం
చూసుకున్నాను. నా నోటికి ఆటూ యిటూ
కోరలు తిరిగినట్టున్నాయి. కొనదేరినా
చెవులు కొమ్ముల్లాగ నిక్కబొడిచేయి.
మందని వేలాడి ఒగరుస్తున్న పులిలా
నీళ్ళు తాగుతున్నాను. నాకసితో ఏరు ఎర్ర
బారి కరిగిన మంటలా పాడుతోంది. నన్ను
చూసి నేనే జడుసుకున్నాను.

ఆవేశపు పుడు పెడరాజు, ప్రెసిడెంటూ వేడి, వేడి గారెలూ. కోడి మాంసం లగా యిస్తూ ఊళ్ళో పేకాడుకుంటున్నారు. అబద్ధాల పుండాకోర్లు కళ్ళతో చూసినట్టు నామీద సాక్ష్యం చెప్పేరు. శవాన్ని యీడ్చినట్టు ఏట్లో ఆనవాళ్లు చూసి, పోలీసు వాళ్ళతో గూడుపుతాణిచేసి, కథ కల్పించి కోర్టులో పేలేరు. ఒక నిజం చెప్పడానికీ ఎన్ని అబద్ధాలాడేరో చూడండి. అవును మరి-నిజానికీ ఋణువేవింటే? ఋణువులూ సాక్ష్యాలూ కావాలంటే నిజం కూడా అబద్ధాన్నే పట్టుకు పాకులాడాలి.

నేనూ ఒక అమృతాలు తాగిపెరిగిన వాణ్ణే. పచ్చి రక్తం తాగి పోతరించలేదు నాలో పసిపాపావుంది. గుర్రుపెట్టే ఆడవి జంతువూ వుంది. పాలబుగ్గలతో, తేనె బుడగలతో, బోసినవ్వులతో ఉక్కు ఉం గా అని మనిషిని మురిపించి మైమరపించే పాపకీంక పెట్టి రెచ్చిపోతే టాం డ్రు మ ని దిక్కులు పగిలేలా బొబ్బలెడుతుంది. సింహంలా జూలు దులిపి, ఉక్కుగోళ్లు విప్పి పంజా విసురు తుంది. విషం లాంటి ద్వేషం సెల్లుబక నంతకాలం నాలోనూ మాకవత పాల వెల్లువలా పరవళ్ళు తొక్కింది. అది కలిగిపోయి టాడీ బండా కలగా పులగవై బుడ బుడమని హాలాహలం పొంగులెత్తి పొగలు రేగి నెగలు కక్కింది. ఒక మనిషిని అమానుషంగా కైమా చేసి, ఆ రక్తంలో మొహం తడుపుకుని, దాహం

తీర్చుకోడం పిశాచాల పనే—కాని—తడి గుడ్లతో గొంతుకలు కోసేస్తూ నవ రంద్రాలూ చూసేసి మనిషి గిలగిల తన్ను కుంటుంటే చూసి సంబరపడే ఆంఠాయిల కన్న కరుకు పిశాచాన్నా?

మూడు వందల గడప మాది, మూడు కుటుంబాలు మా రాజువి. తర తరాల నుంచో స్తున్న మా బతుకు దోచుకున్నారు. కోవరేటిపు బేంకిలో తిష్ట వేసేరు. పంపా యితీ వారిది, పరిషత్తు వారిది; ప్రభుత్వమే వారిది. దిక్కు మొక్కు రేసి గూడెం వాళ్ళతో చేతులు కలిపేను. కొండ వార రాయీ రప్పా ఏరి పారేసి, పలుగురాళ్ళు పగలగొట్టి, కాలవలు తవ్వి, ఏతాం ఎత్తి బిముకలు సున్నం చేసుకున్నాం. కండలు కరగబోసి ఒళ్లు హూనం చేసుకున్నాం. బంజరులో బంగారం పిండుకుందామను కున్నాం. తీరా పంట చేతికొస్తుందనుకునే సరికి రాజుగారి పాలికాపులు హరిజనులై పోయేరు. గూడెం వాళ్ళు మాత్రం మాల వాళ్ళుగా మిగిలిపోయేరు. రాజుగారి పాలికాపుల పేర రెవిన్యూ బోర్డు నుండే పట్టాలు రెక్కలు కట్టుకు ముసీ వాలేయి. నెత్తిమీద చెంగేసుకుని—అది కూడా చింకి చెంగేసుకుని బయటకొచ్చేసేం .. కష్టం మాది, పంట వారిది. మాగాణి అంతా వారిదే! బంజర్లన్నీ పేరుకీ మాత్రం పాలికాపులవి. మాకు అప్పు పుట్టదు. విత్తనాలు దొరకవు. ఎరువులు కరువు. కాలవ పారదు. మాకు కూడు లేదు,

గుడ్డ లేదు; తలదాచుకోసు గూడు లేదు. నాలుగు మూలల నుంచీ పేట కుక్కల్లాగ తరుముకొచ్చి నిలవ నీడ లేకుండా చేసేస్తున్నారు. ఆది చాలక నా వలపునే బండ మీదేసి, చిదక బాది, కసాయి వాళ్ళలా ముక్కలు ముక్కలుగా చేసేరు. గంగి - నా గంగి అవమానం భరించలేక చూయమై పోయింది. ఆ మర్నాడు పూరవతల చెరువులో శవం తేలింది. నాకేం యిల్లా? వాకిలా పిల్లా-జిల్లా? నా ఊపిరి గంగి . . గంగి. ఆది గంగపాచై పోయింది. ఇంక నేనెవరి కోసం బతకాలి?

నా ప్రాణం గిలగిల తన్నుకుంటోంది. ఉరిశిక్షకి బెదిరి కాదు. నాయస్థాంలో నిజం చెప్పలేక పోయినందుకు. గొంతుక

బిగుసుకుపోయి నోరు నొక్కుకు పోయినందుకు, నే నెప్పుడో చనిపోయేను. మృత్యువు కోరల మధ్య తగులుకుని రక్తం కక్కుతూ నా పీక వేలాడుతోంది. జీవితం కొడిగట్టే సమయంలో, చావు బతుకుల సందిలో పలవరిస్తున్నాను.... చేసిన పాపం చెబితే పోతుందని కాదు. నేను పాపం చెయ్యలేదు. కడుపులో కెళ్లుతున్న బాధ భరించలేక, గుండెల్ని సుర సుర నాకుతున్న మాట ఓర్పుకోలేక... అం: జై అవార్డరుని పట్టి సంపాదించిన పెసినీలు చుక్కతో ముల్లరిగే వరకూ బక్కురుతున్నాను. కటకటాల వెనక, గుడ్డి వెలుగులో చిత్తు చెత్తకాయతంమీద నా గుండె పెకలించి మరీ చెబుతున్నాను.

ఇది నా ఆఖరి వీలునామా, యిది నా చివరి సంజాయిషీ. నా జీవితంలో నేరాలూ, శిక్షలూ, ఆకలి, దుఃఖం, అవమానం, అసహాయతా-అన్నీ ఈపందికొక్కలు .. దేశం బొక్క-సం బుక్కితినే యీ పంది కొక్కలే? ఈ మేక వన్నెపులులే కల్పించేయి. వాటికి యీ సమాజం అందడండాలుగా నిలిచి పహరా కాస్తోంది, నా జీవితంలో సిగ్గు పడవలసిన చిర్రాగ్యం ఏదేనా పుంటే అది యీ పందికొక్కలకే చెందాలి. అది ఈ సమాజానికే అంకితమైపోవాలి. అన్యాయాన్నీ, అధర్మాన్నీ కనీసం ఎదిరించి ప్రతిఘటించేనన్న తృప్తి అనేది నాకేవేనా పుంటే—అది నాతో బాటు సమాజం వేసిన కాటుకి మాడి మన్నెపోయిన నోరూ వాయా లేని మూగ జీవాలకే చెందాలి. నాతో దుఃఖం, గడ్డు పేదరికం నవ్వుతూ పంచుకున్న ఆ దిక్కుమాలిన వాళ్ళకే అంకితం కావాలి.

నేనాపై చదువుకోలేదు. ఆ నోటా ఆ నోటా విన్నవే! అధికారంతో కొవ్వెక్కి గోవుల్లాంటి అమాయకులకి నిలవ నీడ లేకుండా చేసి మనిషి మచ్చరిస్తే పరశు రాముడేం చేసేడు? ఎవడో చేసేడని వాడొక్కడినే హత(వారి) పూరుకోలేదే! జాతి జాతిమీదే పగబట్టి పుచ్చెలెగర గొట్టేడు. కన్నూ మిన్నూ గానక హిరణ్యకశిపుడు లోకాన్నే మింగెయ్యబోతే ఏవైంది? నరుడిలో సింహం గాండ్రుమని గర్జించింది.

జ్యోతి

చింది. పిచ్చెక్కి ప్రళయ తాండవం చేసింది. బొక్క చించి పేగులు జంజాలు వేసుకుంది. దారుణ హింసా కాండతో, మారణ హోమాలతో ధర్మసంస్థాపన జరగాలని నేననడం లేదు. జాతికి చెందవలసినదంతా తెగమెక్కి బంసి బిచ్చల విడిగా - పందికొక్కలు నన్ను చుట్టుముట్టేయి. దారులు మూసేసి మూలకి తరిమేయి. దిక్కుమాలిన పిల్లనైపోయి కయ్ మని తిరగబడ్డాను. నేను చేసింది న్యాయం, ధర్మం, సమంజసం అని మిమ్మల్ని సమర్థించమనడం లేదు. చేసిందానికి నేను ఉరికంబం ఎక్కుతున్నాను. మర్తు వదల్చుకుని ఒక్కమారు రక్త తెరిచి చూడండి. వీ పరిస్థితులు నాలో యీ పిశాచాల్ని రెప్పగొట్టి రాకాసిని చేసేయి? ఆవి ఎవరు కల్పించేరు? నాకెందుకు అమ్మ వారు పూనింది? ఈ రాబందులకి అండదండలెవరు? ఏదీ గూఢు? ఈ కుళ్ళు కడిగి పారెయ్యాలంటే ఏంచెయ్యాలో చెప్పండి? స్థిమితంగా ఆలోచించే చెప్పండి:

నా బతుక్కి ఎవరు పెట్టి, నా వలపు ధ్వంసం చేసి, అనాధల నోట మట్టిగొట్టిన మునసబు రాజుని—పీనుగుల్ని పీక్కుతిని కొవ్వెక్కిన గుంటనక్కని నిర్దాక్షిణ్యంగా పొడిచి పింపేను. దారుణంగానే చంపేను.

మరేం చెయ్యమంటారు... :